

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи

_____ О.А. Коршак

25.06.2018

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**комунального закладу «Харківська спеціалізована школа
I-III ступенів № 15 з поглибленим вивченням окремих предметів
Харківської міської ради Харківської області»
на 2018-2023 рр.**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
протокол № 17 від 25.06.2018

ХАРКІВ - 2018

Зміст

I. Вступ.....	3
II. Освітня програма закладу загальної середньої освіти І ступеня.....	4
III. Освітня програма закладу загальної середньої освіти ІІ ступеня.....	8
IV. Освітня програма закладу загальної середньої освіти ІІІ ступеня.....	15

Вступ

Освітня програма закладу загальної середньої освіти I-III ступеня розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанов Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказів МОНУ від 20.04.2018 № 405,406,407,408.

У цій програмі визначено загальний обсяг навчального навантаження, вимоги до очікуваних результатів навчання здобувачів освіти, форми організації освітнього процесу, інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття освіти.

Зміст програми спрямовано на формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою;
- 2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- 3) математична компетентність;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- 5) екологічна грамотність;
- 6) інформаційно-комунікаційна компетентність,;
- 7) навчання впродовж життя;
- 8) громадянські та соціальні компетентності;
- 9) культурна компетентність;
- 10) підприємливість та фінансова грамотність.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти

I ступеня

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи.

1. Загальний обсяг навчального навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів закладу загальної середньої освіти складає 4305 годин/навчальний рік: для 1-х класів – 805, для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

2. Освітню програму I ступеня укладено за такими освітніми галузями:

- «Мови і літератури»
- «Математика»
- «Природознавство»
- «Суспільствознавство»
- «Мистецтво»
- «Технології»
- «Здоров'я і фізична культура»

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітня галузь	Очікуваний результат
Мови і літератури	Здобувач освіти взаємодіє з іншими

	особами усно, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, висловлює думки, почуття, ставлення, взаємодіє з іншими особами письмово, в режимі реального часу, дотримується норм літературної мови, а також сприймає інформацію, висловлену іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, розуміє прочитані іншомовні тексти різних видів для отримання інформації, використовує прочитану інформацію та оцінює її використовуючи іноземну мову
Математика	Здобувач освіти досліжує, визначає проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних моделей; розробляє алгоритми дій для розв'язування різноманітних задач; аналізує дані та результати розв'язання практичних задач; застосовує досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу
Природознавство	Здобувач освіти відкриває світ природи, набуває досвіду її дослідження, шукає відповіді на запитання, спостерігає за навколишнім світом, експериментує та створює навчальні моделі, усвідомлює розмаїття природи, взаємозв'язки її об'єктів та явищ, пояснює роль природничих наук і техніки в житті людини
Суспільствознавство	Здобувач освіти встановлює зв'язки між подіями, діяльністю людей та її результатами у часі, пояснює значення пам'ятних дат та узагальнює інформацію з різних джерел
Мистецтво	Здобувач освіти виявляє художньо-

	образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва
Технології	Здобувач освіти втілює творчий задум, практикує і творчо застосовує традиційні та сучасні ремесла
Здоров'я і фізична культура	Здобувач освіти систематично займається руховою активністю, фізичною культурою та спортом; демонструє рухові вміння та навички та використовує їх у різних життєвих ситуаціях

4. Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи одночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

5. Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб’єкт-суб’єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (балльному) оцінюванню. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

6. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

7. На основі освітньої програми складається та затверджується навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти ІІ ступеня

Основна школа (5-9 класи) дає базову загальну середню освіту, що є фундаментом загальноосвітньої підготовки всіх школярів, формує в них готовність до вибору і реалізації форми подальшого одержання освіти та профілю навчання. На цьому етапі в закладі освіти для учнів створюються умови для самостійного і більш глибокого вивчення окремих предметів, які мають важливе значення для подальшого вибору закладу освіти старшої школи (ліцею, гімназії, професійно-технічного училища, навчального закладу І—ІІ рівня акредитації тощо).

Період навчання в основній школі складає 5 років. Умови навчання в основній школі, як правило, відрізняються від початкової: запроваджуються нові предмети, змінюються вчительський і учнівський колективи, режим навчання.

1. Загальний обсяг навчального навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

2. Освітню програму ІІ ступеня укладено за такими освітніми галузями:

- «Мови і літератури
- «Суспільствознавство»
- «Мистецтво»
- «Математика»
- «Природознавство»
- «Технології»
- «Здоров'я і фізична культура»

3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітня галузь	Очікуваний результат
----------------	----------------------

Мови і літератури	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів, диференційовано за 5 видами мовленнєвої діяльності: аудіювання, читання, говоріння, діалогічне мовлення, письмо. Здобувач освіти повинен знати достатню кількість мовних одиниць для забезпечення комунікативних потреб, знати основні правила орфографії та пунктуації, уміти складати речення, заповнювати анкету, написати лист, автобіографію, твір, проводити пошуково-дослідницьку діяльність, користуватись словниками, енциклопедіями, знати характерні риси основних етапів літератури, виявляти зв'язки літератури з різними видами мистецства, аналізувати та інтерпретувати.
Суспільствознавство	Здобувач освіти повинен визначати тривалість і послідовність історичних подій, співвідносити рік із століттям, працювати з підручником, знати основні події з історії, порівнювати держави, суспільства, діяльність історичних осіб, використовувати адаптовані історичні джерела (таблиці, схеми, тексти)
Мистецтво	Здобувач освіти повинен визначати основні риси творчості відомих композиторів, ознаки народної творчості, відомих представників українського та світового мистецства, володіє відповідною термінологією
Математика	Здобувач освіти повинен вміти виконувати дії з дійсними числами, алгебраїчні перетворення; працювати з формулами; розв'язувати лінійні та квадратні рівняння, та їх системи, досліджувати їх; розв'язувати лінійні та квадратні нерівності, та їх системи, досліджувати їх; будувати і досліджувати найпростіші математичні

	моделі реальних об'єктів; мати уяву про функціональні залежності та будувати їх графіки, виконувати найпростіші перетворення; класифікувати геометричні фігури на площині і застосовувати їх властивості
Природознавство	Здобувач освіти повинні розуміти взаємозв'язки між об'єктами і явищами природи, загальні властивості живих систем, знає прилади і пристрой, що використовуються у процесі вивчення об'єктів і явищ природи, хімічний склад і загальний план будови і процеси життєдіяльності клітин організмів різних царств живої природи; знати закономірності географічної оболонки; розташування материків і океанів, основні географічні об'єкти материків, природні зони, клімат і населення материків; закономірності залягання корисних копалин України та світу; тектонічну та геологічну будову України та світу; структуру господарства України; розв'язувати задачі на переведення масштабу, орієнтування на місцевості; визначати відомих учених-фізиків, фізичні характеристики стану природного середовища, основні поняття і фізичні величини; будову атома, склад органічних і неорганічних речовин, назви хімічних символів, структуру періодичної системи, ознаки та умови перебігу хімічних реакцій, зміст рівнянь хімічних реакцій, суть закону збереження маси речовини; називають основні галузі біології і рівні організації життя, наводять приклади, аналізують та порівнюють біологічні системи, що перебувають на різних рівнях організації, пояснюють значення методів біологічних досліджень у пізнанні живої природи і зв'язок біології з іншими

	природничими і гуманітарними науками, порівнюють будову різних клітин
Технології	Здобувач освіти розуміє поняття інформації, системи, повідомлення даних, інформаційних об'єктів різних видів, аналізує інформаційні процеси у живій природі, суспільстві, техніці, знає склад і характеристики комп'ютера, склад і функції програмного забезпечення, структуру і складові комп'ютерних мереж, правила створення електронних документів
Здоров'я і фізична культура	Здобувач освіти розуміє сутність здоров'я, виконує стройові та організуючі справи, різновиди ходьби, бігу, стрибки, загальнорозвивальні вправи, вправи на швидкість, спритність, витривалість, гнучкість, сили

4. Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-суд, урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях

практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних

вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів.

5. Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (комpetентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за 12-ти бальною системою, і його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

Контроль за відповідністю освітнього рівня учнів, які закінчили заклад освіти II ступеня, здійснюється шляхом їхньої державної підсумкової атестації. Зміст, форми, порядок і терміни проведення атестації визначаються і щорічно затверджуються.

Учням, які закінчили основну школу (9-й клас), видається свідоцтво про базову загальну середню освіту та додаток до свідоцтва, в якому зазначаються отримані бали за навчальні досягнення. За відмінні успіхи в навчанні

випускникам видається свідоцтво про базову загальну середню освіту з відзнакою.

Випускникам 9-х класів, які не атестовані хоча б з одного предмета, видається табель успішності. Учні, які не отримали документи про освіту, можуть продовжити навчання екстерном.

6. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова загальна середня освіта здобувається після здобуття початкової загальної середньої освіти (відповідно до Закону України «Про освіту»).

7. На основі освітньої програми складається та затверджується навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти ІІІ ступеня

Метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Освітня програма вводитиметься в дію поетапно: з 2018/2019 навчального року – 10 класи, з 2019/2020 – 11 класи.

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів, визначених Державними стандартами базової та повної загальної освіти (далі Державний стандарт).

Метою профільної середньої освіти є забезпечення можливостей для рівного доступу учнівської молоді до здобуття загальноосвітньої, профільної, початкової допрофесійної підготовки, неперервної освіти упродовж усього життя, виховання особистості здатної до самореалізації, професійного зростання, реформування сучасного суспільства.

Профільна освіта спрямована на набуття старшокласниками навичок самостійності, науково-практичної, дослідницько-пошукової діяльності, розвиток їхніх інтелектуальних, психічних, творчих, моральних, соціальних якостей, прагненням до саморозвитку і самореалізації.

Період навчання в старшій школі складає 2 роки. Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Навчальні плани старшої школи реалізують зміст освіти залежно від обраного профілю навчання.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Кожен із профілів передбачає вивчення окремих предметів на одному із трьох рівнів:

- рівні стандарту – окремі предмети не є профільними чи базовими;
- академічному рівні – окремі предмети не є профільними, але є базовими;
- профільному рівні – передбачено поглиблена вивчення відповідних предметів, орієнтацію їх змісту на майбутню професію.

Заклад освіти при складанні навчальних планів може збільшувати кількість годин на вивчення базових або профільних предметів за рахунок додаткових годин.

Заклад освіти може планувати концентровано вивчення певного предмета (впродовж чверті, семестру, навчального року) з метою уникнення одногодинного тижневого вивчення певного предмета.

Ураховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів у старшій школі навчання організовується за напрямом іноземна філологія відповідно до Статуту школи.

1. Загальний обсяг навчального навантаження.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Освітню програму III ступеня укладено за такими освітніми галузями

- «Мови і літератури»
- «Суспільствознавство»
- «Естетична культура»
- «Математика»
- «Природознавство»
- «Технології»

«Здоров'я і фізична культура»

Освітні галузі реалізуються через окремі предмети. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія: Україна і світ» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих предметів: «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

У навчальному плані зазначено кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту.

Частина навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

2. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітня галузь	Очікуваний результат
Мови і літератури	Здобувач освіти повинен ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих

	іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас; здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб
Суспільствознавство	Здобувач освіти повинен аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання
Мистецтво	Здобувач освіти повинен Обговорювати та ділитися власними ідеями, думками, коментувати та оцінювати власну діяльність і діяльність інших. Розумно та раціонально користуватися природними ресурсами, економно використовувати матеріали. Вміти безпечно використовувати соціальні мережі для обговорення ідей, пов'язаних із виконанням технологічних проектів, критично застосовувати інформаційно-комунікаційні технології для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією, етично працювати з інформацією. Виражати власні ідеї, досвід і почуття за

	допомогою виготовлених виробів, зокрема творів декоративно-ужиткового мистецтва, популяризувати декоративно-ужиткове мистецтво та майстрів рідного краю і досліджувати технології виготовлення таких виробів. Вміти безпечно користуватися побутовими приладами
Математика	Здобувач освіти повинен оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколошньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях
Природознавство	Здобувач освіти повинні розуміти взаємозв'язки між об'єктами і явищами природи, загальні властивості живих систем, знає прилади і пристрой, що використовуються у процесі вивчення об'єктів і явищ природи, хімічний склад і загальний план будови і процеси життєдіяльності клітин організмів різних царств живої природи; знати закономірності географічної оболонки; розташування материків і океанів, основні географічні об'єкти материків, природні зони, клімат і населення материків; закономірності залягання корисних копалин України та світу; тектонічну та геологічну будову України та світу; структуру господарства України; розв'язувати задачі на переведення масштабу, орієнтування на місцевості; визначати відомих учених-фізиків, фізичні характеристики стану природного

	середовища, основні поняття і фізичні величини; будову атома, склад органічних і неорганічних речовин, назви хімічних символів, структуру періодичної системи, ознаки та умови перебігу хімічних реакцій, зміст рівнянь хімічних реакцій, суть закону збереження маси речовини; називають основні галузі біології і рівні організації життя, наводять приклади, аналізують та порівнюють біологічні системи, що перебувають на різних рівнях організації, пояснюють значення методів біологічних досліджень у пізнанні живої природи і зв'язок біології з іншими природничими і гуманітарними науками, порівнюють будову різних клітин
Технології	Здобувач освіти повинен розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями
Здоров'я і фізична культура	Здобувач освіти розуміє сутність здоров'я, виконує стройові та організуючі справи, різновиди ходьби, бігу, стрибки, загальнорозвивальні вправи, вправи на швидкість, спритність, витривалість, гнучкість, сили

3. Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі,

брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-суд, урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей, крім уроку, може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується для вечірньої форми здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів

(можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів.

4. Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти.

Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов

Оцінювання навчальних досягнень учнів 10-11-х класів здійснюється за 12 - бальною шкалою.

Результати навчання здобувачів освіти у закладі загальної середньої освіти ІІІ ступеня оцінюються шляхом державної підсумкової атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання, визначених законодавством.

6. На основі освітньої програми закладу освіти, складається та затверджується навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Заступник директора з
навчально-виховної роботи

П.О. Борікова